

Το Άγιο Φώς

Μια προσωπική μαρτυρία, όπως ακριβώς είδαμε το Άγιο Φως, πάνω στον Τάφο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα, το Πάσχα του 1994 & 1995 (μαζί με εκατοντάδες άλλους ανθρώπους).

Δεν πέρασαν πολλά χρόνια από τότε που συνέβησαν τα γεγονότα που θα περιγράψω, όσο μπορώ πιο αντικειμενικά και χωρίς συναισθηματισμούς, όσο γίνεται γιατί πρόκειται για τόσο μεγάλα γεγονότα.

Δεν μου ήταν εύκολο να κάνω κάτι τέτοιο επειδή πρόκειται για εντελώς προσωπικές στιγμές που δεν θάθελα ποτέ να κοινοποιώ δημόσια παρότι σαν ψυχίατρος είμαι συνηθισμένος στο να ακούω τα προσωπικά, των άλλων όμως... Ωστόσο το χρέος προς την Αιώνια Αλήθεια αλλά και τους αδελφούς μου υπερνίκησε κάθε δισταγμό.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΧΟΥΝ ΜΕΓΑΛΗ ΦΑΝΤΑΣΙΑ !

Ήμουν φοιτητής της Ιατρικής, στα τελευταία έτη, όταν ήρθαν στο σπίτι μας ένα φιλικό ζευγάρι από τη Φλώρινα για να μας πουν τις εντυπώσεις τους από το ταξίδι που μόλις είχαν κάνει στους Αγίους Τόπους.

Μιλούσε περισσότερο η γυναίκα που ήταν ενθουσιασμένη από αυτά που είδε και έζησε.

Μας διηγήθηκε το φαινόμενο του Αγίου Φωτός που βγαίνει κάθε Πάσχα και το βλέπει όλος ο κόσμος. Η ίδια υπήρξε αυτόπτης μάρτυς και μας είπε, ότι ενώ ήταν στον περίβολο της εκκλησίας, είδε ένα γαλάζιο φως να πλανιέται πάνω από τα κεφάλια τους σαν ηλεκτρικές εκκενώσεις και με ένα ανεπαίσθητο θρόισμα που τους γέμιζε με αγαλλίαση...

Άκουγα με δυσπιστία και σκεπτόμενος πόσο εύκολα φορτίζονται συναισθηματικά οι γυναίκες ώστε να βλέπουν πράγματα φανταστικά και σε ομαδικό ακόμη επίπεδο... (ομαδική υστερία;) Οχι ότι ήμουνα άπιστος... Είχα αποκλείσει να γίνονται θαύματα μπροστά στα μάτια σου, στον εικοστό αιώνα!

Κι όμως όταν μετά από αρκετά χρόνια βρέθηκα στον Πανάγιο Τάφο του Χριστού, ευλαβικός προσκυνητής, εξοπλισμένος με όλη την αμφισβήτηση (γνήσιος εκπρόσωπος μιας εποχής ορθολογισμού!) αλλά και μια βιντεοκάμερα στην πλάτη, δεν θα μπορούσα να πιστέψω ότι θα έβλεπα ο ίδιος αυτό που κάποτε κορόιδευα στους άλλους. Και όχι μόνο αυτό αλλά και θα με αξίωνε ο Θεός να κινηματογραφήσω ένα υπερφυσικό φαινόμενο, ένα θαύμα που ξετυλίχτηκε μπροστά στα μάτια χιλιάδων κόσμου.

Μέσα μου, πηγαίνοντας προς την Αγία Γή παρακαλούσα το Θεό να μου δείξει ένα σημείο. Ένα σημείο, ώστε να εδραιωθεί η πίστη μου (παρότι ήξερα ότι είναι αναιδής και παράλογη μια τέτοια αξίωση) και τότε θα είμαι και γω βεβαιωμένος να του αφιερώσω την υπόλοιπη ζωή μου όπως από μικρό παιδί ονειρευόμουνα και τελευταία σκεφτόμουν να πραγματοποιήσω με την ευλογία του πνευματικού μου.κορυφή

ΤΙ ΘΑ ΒΛΕΠΑΜΕ ΣΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

Αξίζει πραγματικά να επισκεφτεί κανείς την Ιερουσαλήμ από πολλές απόψεις. Ακόμη και μόνον σαν ιστορική πόλη της εποχής του Χριστού. Διατηρεί ακόμη μια αρχαία μορφή με σεβασμό στα μνημεία. Βλέπει κανείς εδώ τη συνάντηση των τριών μεγάλων μονοθεϊστικών θρησκειών, Ιουδαϊσμού Χριστιανισμού και Μωαμεθανισμού.

Ήταν Πάσχα του 1994. Επισκεπτόμουν για δεύτερη φορά την Αγία γή και είχα μεγαλύτερη άνεση στο να απολαύσω πράγματα που δεν μπορεί κανείς σε μια γρήγορη επίσκεψη να δεί.

Πάνω από όλα όμως αξίζει και πρέπει να προσκυνήσει στα μέρη που έχουν μια ιστορική αλλά και αγιαστική σχέση με το Χριστό.

Δεσπόζει ο ναός της Αναστάσεως με τον Πανάγιο Τάφο μέσα, το Γολγοθά και την αποκαθήλωση. Τη Γεθσημανή στο χείμαρρο τον κέδρων που διατηρείται όπως την αρχαία εποχή. Τον Τάφο της Παναγίας, το Υπερώο και λίγο έξω από την Πόλη τη Βηθανία όπου ο τάφος του Λαζάρου και ένα Ορθόδοξο μοναστήρι.

Εκείνο που δεσπόζει όμως κατά την Πασχαλινή περίοδο, είναι το Άγιο Φως. Πολλοί έρχονται για να το ίδουν αποκλειστικά και συνδυάζουν και τα υπόλοιπα... Το Άγιο Φως βγαίνει κάθε Μ. Σάββατο το μεσημέρι σε ειδική τελετή με τον Πατριάρχη. Πρόκειται για ουράνιο “άκτιστο” φώς που όμως γίνεται αντιληπτό με την όραση! κορυφή

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Δεν πρόκειται να ξεχάσω αυτό το Πάσχα (το τελευταίο που έκανα σαν λαϊκός) όταν βρέθηκα με μια ομάδα ευλαβών προσκυνητών του πρακτορείου Χωρήβ από τη Θεσσαλονίκη, στα Ιεροσόλυμα. Επί κεφαλής ήταν ο παπά-Σάββας, οδοντίατρος, Κερασιώτης και είχα μαζί μου και έναν εξάδελφο το γιατρό Γιώργο Εμ. Στυλιανάκη.

Από τις προηγούμενες μέρες επισκέφτηκα το Ναό της Αναστάσεως και αφού προσκύνησα, άρχισα να καταστρώνω το σχέδιο εγκατάστασης της βιντεοκάμερας σε σημείο που να μπορεί να συλλάβει όλα τα διαδραματιζόμενα. Σαν τέτοιο επέλεξα ένα μπαλκονάκι στενό 5-6 μέτρα απέναντι και πάνω από τον Πανάγιο Τάφο, αφού δεν γνώριζα ότι εκεί θα ήταν η επίσημη εξέδρα των κυβερνητικών αξιωματούχων από την Ελλάδα και αλλού... (Θυμάμαι ότι εκείνη τη χρονιά κατέβηκε στα Ιεροσόλυμα μεταξύ των επισήμων και αξιωματούχων της Ολυμπιακής, ο υπουργός μεταφορών Ιω. Χαραλάμπους).

Τελικά μόνο ο Θεός γνωρίζει τι αγωνίες πέρασα μέχρι να πλησιάσω στη θέση αυτή και να κάνω τη λήψη που έκανα, κάτω από το μπαλκονάκι αυτό τελικά.

Το σχέδιο προέβλεπε να κρατήσω την κάμερα όσο πιο σταθερά μπορώ στον ώμο μου και στοχεύοντας τον Πανάγιο Τάφο. Παράλληλα εγώ να βλέπω με τα μάτια μου σαρώνοντας όλο το πεδίο, μήπως μου ξεφύγει κάτι από τα συμβαίνοντα. Με τον τρόπο αυτό σκέφτηκα ότι θα ήταν σα να βλέπουν τρία μάτια αντί για ένα... στην περίπτωση που έβλεπα μέσα από την κάμερα! Έτσι και εγώ δεν θα έχανα την

άμεση εμπειρία αλλά ίσως η κάμερα να έπιανε κάτι που τα μάτια δεν θα το προλάβαιναν. Το αποτέλεσμα με δικαίωσε ευτυχώς σε απίστευτο βαθμό.

Βέβαια όπως αποδείχτηκε δεν ήμουν ο μόνος που έκανα σχέδιο για να δω αυτό το μοναδικό φαινόμενο στον κόσμο! Αργότερα έμαθα ότι υπήρξαν άνθρωποι (γυναίκες) που ντύθηκαν ψευτομοναχές, για να ξεγελάσουν τους φύλακες αλλά και τον κόσμο και να πετύχουν μια θέση καλύτερη, δίπλα στους επισήμους.

Εγώ βέβαια είχα την κάμερα στο χέρι και αυτό ήταν ένα καλό άλλοθι για να έχω μια σχετική ελευθερία κινήσεων.

Έλα όμως που υπήρχαν εκεί πάνω από δέκα άλλες κάμερες και μάλιστα τεράστιες επαγγελματικές, ώστε η δική μου να μοιάζει κατσαριδάκι!

Και δεν έφτανε αυτό αλλά κάποια στιγμή που κουράστηκα, κάθισα λίγο σε μια γωνιά του

διαδρόμου που πηγαινοερχόταν φουριόζοι αμείλικτοι εβραίοι αστυνομικοί... Αυτό ήταν! Με άρπαξαν και με πέταξαν έξω από την εκκλησία πριν προλάβω καν να διαμαρτυρηθώ!...

Το τι πανικός με κατέλαβε δεν λέγεται. Να έρχεσαι από την Ελλάδα για να δεις το Άγιο Φως, να ξενυχτάς από την προηγούμενη μέρα για να μη χάσεις τη θέση σου στο Ναό, και λίγη ώρα πριν να σε βγάζουν έξω... αυτό ήταν κάτι που δεν μπορούσα να διανοηθώ.

Οι ελπίδες να ξαναμπώ φαινόταν μηδαμινές, γιατί ο Ναός είχε γεμίσει και οι πόρτες φυλάγονταν. Από τη μεριά των κοπτών υπήρχε ίσως μεγαλύτερη ευχέρεια αλλά δεν μπορούσα να διανοηθώ να υποκριθώ τον αιρετικό για να ξαναμπώ και δω το Άγιο Φως!

Τελικά ούτε και γω ξέρω πως γλίστρησα πάλι μέσα δύο μέτρα άνθρωπος... Σίγουρα βοήθησαν οι προσευχές που έκανα εντατικά μετά από το πάθημα μου αυτό.

Ξαναβρήκα τη θέση μου απέναντι από τον Π.Τ. και λόγω του ύψους μου προνομιακή θέα! Ωστόσο οι πιέσεις που δεχόμουνα από όλες τις κατευθύνσεις ήταν αφόρητες.

Ήταν φυσικό να θέλουν όλοι να βρίσκονται μπροστά και να προσπαθούν να βελτιώσουν τη θέση τους αδιαφορώντας για τους άλλους! Νόμιζες ότι θα σπάσει η μέση σου από την προσπάθεια να ισορροπήσεις πότε στο ένα πόδι, πότε στις μύτες ή στις φτέρνες! κορυφή

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΦΩΤΟΣΗταν Μέγα Σάββατο μεσημέρι του 1994 περί τις 2 μ.μ. 7

Μετά από μια ατέλειωτη αναμονή όλο το πρωινό, τέλος η πομπή με τον Πατριάρχη πέρασε προς τον Π.Τ. αρκετά συνεργεία άναψαν προβολείς για να κάνουν καλύτερη λήψη αλλά ο κόσμος μόνο που δεν τους λιντσάρισε αφού όλοι πήγαν για να δουν το Φως και όχι τα φωτογραφικά φλας!!! Τελικά συμμορφώθηκαν στις φωνές του κόσμου και όλοι περίμεναν τη μεγάλη στιγμή.

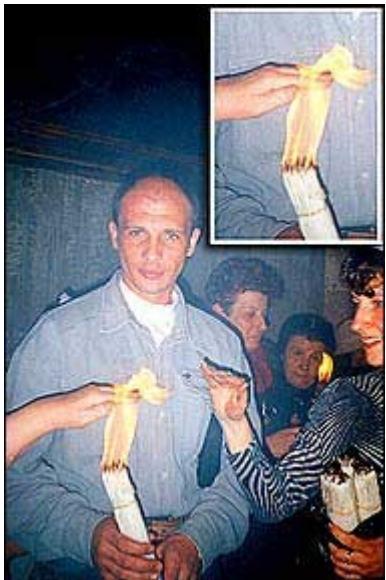
Η αγωνία μου κορυφώθηκε αφού δεν ήξερα που να προσέξω περισσότερο και τι ακριβώς να περιμένω. Η σκέψη ότι είχα και την κάμερα μου έδωσε μια παρηγοριά.

Τελικά κάποια στιγμή άκουσα ότι άρχισαν πολλοί να φωνάζουν θριαμβευτικά και να σφυρίζουν.

Άνοιξα την κάμερα και είδα έναν καταιγισμό από φωτεινές αστραπές που αρχικά τις πέρασα για φλας αλλά αμέσως κατάλαβα ότι δεν θα μπορούσαν να υπάρχουν εκατοντάδες τόσα φλας συντονισμένα. Ταυτόχρονα αυτές οι αστραπές γενικεύτηκαν στο ναό ώστε να παιχνιδίζει το φως πάνω στους τοίχους ακόμη και στην οροφή του ναού...

Οι στιγμές ήταν μεγάλες. Ρίγη κατελάμβαναν το σώμα μου και προσπαθούσα να είμαι ψύχραιμος για να μην τρέμω. Μου αρκούσαν τα σπρωχίματα και οι αγκωνιές... Δευτερόλεπτα μετά μόλις που πρόλαβα να δω μια πορτοκαλιά πύρινη σφαίρα να βγαίνει από τα αριστερά του τάφου (όπως κοιτούσα) και σαν φωτοβολίδα να φεύγει προς τα πάνω με όχι γρήγορο ρυθμό... (ίσως αερόστατου!) Βιαστικά κατευθύνω την κάμερα προς τα εκεί. Πρόλαβα να πάρω την τελική φάση λίγο πριν σβήσει επάνω στο γυναικωνίτη όπου βρέθηκαν, αυτόματα, άνθρωποι να κρατάνε αναμμένες λαμπάδες!

Σε λίγο ο Πατριάρχης βγήκε από το κουβούκλιο και άναψε τις πρώτες λαμπάδες. Τι ήταν αυτό Θεέ μου, λαμπάδες ή πυρκαγιά; Νόμισα πως είχε πάρει ολόκληρος φωτιά. Σε λίγο πέρασε από κοντά μου και αδιαφορώντας για τη λήψη έσκυψα και άναψα τη λαμπάδα μου. Εκ των υστέρων έμαθα ότι σε διάφορα σημεία άναψαν θαυματουργικά λαμπάδες, μόνες τους έτσι ώστε σε ελάχιστο χρόνο να έχει μεταδοθεί η φλόγα παντού, ακόμη και έξω από το ναό. Δεν πέρασε πολλή ώρα και έβλεπες στο ναό κάτι φλόγες από κεριά, ένα μέτρο γιατί υπήρχαν πολλοί που είχαν ανάψει μέχρι και εκατό

κεριά στη φούχτα τους.

Ευτυχώς υπήρχαν οι αστυνομικοί και με πυροσβεστηράκια έσβηναν από μακριά, τις προκλητικές φλόγες! Θα είχαμε πάρει φωτιά όλοι και κάποια στιγμή κινδύνεψα να χάσω και την κάμερα από τις φλόγες! Ακολούθησαν αρκετά λεπτά με φωνές και συγκίνηση από όλο τον κόσμο αν και δεν το κρύβω ότι είχα αγωνία μήπως πάθουμε τίποτε από τις τόσες φλόγες. κορυφή

ΔΕΥΤΕΡΗ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟ ΦΩΣ

Πράγματι τη δεύτερη χρονιά που βρέθηκα Πάσχα στα Ιεροσόλυμα, ήμουν ιερέας Του και από τους πρώτους που βγήκαν το Μ. Σάββατο από την ωραία Πύλη κατευθυνόμενοι προς τον Πανάγιο Τάφο.

Τότε έγινε κάτι που δεν ξανάγινε τα 12 τελευταία χρόνια που είχε φύλακας ο π. Παντελεήμων όπως αργότερα μου διηγήθηκε . Το Άγιο Φως άρχισε να παιχνιδίζει πάνω στους τοίχους χωρίς να περιμένει να φτάσει στον Π.Τ. ο Πατριάρχης! Έβλεπα με την εμπειρία του παλιού και ρωτούσα τους διπλανούς μου ιερείς, αν το βλέπουν. Έλεγαν απορημένοι

πως αυτό πρέπει να είναι το Άγιο Φώς...

Όταν όμως μπήκε μέσα στον Τάφο και ο Πατριάρχης (Διόδωρος ο Γ') τότε το Φως δυνάμωσε και ολόκληρος ο Ναός της Αναστάσεως λούστηκε από την ακτινοβολία του.

Τι άρρητη αγαλλίαση θεέ μου ήταν εκείνη, όταν μετά από αρκετή ώρα μπήκα στο ιερό να χαιρετήσω τον Πατριάρχη όπως έκαναν όλοι, εκείνος καθόταν συγκλονισμένος στο θρόνο του, τρέμοντας και κλαίγοντας με αναφιλητά, σαν μικρό παιδί (που το είχαν ίσως δείρει και επιπλήξει έντονα!).

Πώς θα είμαστε Κύριε στην ουράνια βασιλεία σου; Οταν εδω μας δίνεις ανείπωτες χαρές παρά την αναξιότητά μας... Θέλουν μερικοί να δούν θαύματα για να πιστέψουν. Δεν σκέφτονται αν είναι σε θέση να τα δούνε, αν θα αντέξει η καρδιά τους και δεν θα μείνουν επί τόπου! Έπρεπε να τα ζήσω και γω όλα αυτά για να καταλάβω (τρόπος του λέγειν!) σαν γιατρός τι σημαίνουν. Πράγματι τώρα μόνο κατάλαβα και σαν επιστήμονας της ψυχολογίας τι περίπου σημαίνει θάύμα.

Όταν βγήκαμε έξω και ρωτούσαμε ο ένας τον άλλο τί είδε, εγώ ο ίδιος δεν ήμουν σίγουρος τι είδα και έλεγα ότι ίσως το είδα το άγιο Φως αλλά ίσως και να μην το είδα! Έπρεπε να περάσουν ώρες πολλές και μέρες για να το συνειδητοποιήσω ότι είδα κάτι που δεν το βλέπει κανείς κάθε μέρα, γιατί είναι κάτι το εξαιρετικό και καταπληκτικό. κορυφή

ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΤΗ BINTEOTAINIA ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Από τους πρώτους που την έδειξα ήταν η μητέρα μου και σε κάποια στιγμή την άφησα μόνη αφού εγώ ήξερα το περιεχόμενο... Σε λίγο με φώναξε για να δω κάτι το καταπληκτικό. Ξαναγυρίζω πίσω την ταινία και βλέπω μια πύρινη σφαίρα (σαν αυτή που είχα δεί από τα αριστερά) να βγαίνει από τα δεξιά του Π.Τ. και να γλύφει στην κυριολεξία τα κεφάλια του κόσμου κατευθυνόμενη προς την κοντινότερη κολώνα που έφεξε ολόκληρη μέχρι που να σβήσει. Γύρισα πολλές φορές την ταινία και δεν χόρταινα να το βλέπω. Για δεύτερη φορά έκπληξη για μένα και μεγαλύτερο θάύμα. Τρανή απόδειξη ότι όχι μόνο είδα το φως αλλά έχασα και πολλά άλλα που δεν είδα!!! Και το καταπληκτικότερο ότι δίπλα στην κολώνα αυτή στεκόταν αρκετοί από την ομάδα μας (ανάμεσα σ αυτούς και η αδερφή μου Αθηνά, οδοντίατρος, που είδε όμως τη δεύτερη πύρινη σφαίρα!) και κανένας δεν ανέφερε το γεγονός που θα έπρεπε όχι μόνο να το είχαν δει αλλά και να τρομάζουν μην καούν από τη φλόγα! Μέγας είσαι Κύριε και θαυμαστά τα έργα σου!

Όταν αργότερα έδειξα την ταινία σε κάποιος θείους μου, είπε ένας απ αυτούς, ότι σίγουρα στην οροφή του ναού θα έχουν κάποια λέιζερ οι παπάδες... και δίνουν αυτό το αποτέλεσμα φωτοσκιάσεων!!! (Απόρρησα λέγοντας ότι θα έπρεπε στα Ιεροσόλυμα να είχαν ανακαλύψει τα λέιζερ εδώ και εκατοντάδες χρόνια που συμβαίνει το φαινόμενο αυτό) Όταν βέβαια έφτασε η ταινία στο σημείο της πύρινης σφαίρας, δεν μπορούσαν να δώσουν καμιά μα καμιά εξήγηση... κορυφή

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΦΩΤΟΣ

ΟΠΩΣ ΤΟ ΕΙΔΑΜΕ

Είναι ένα γαλαζόλευκο καθαρό φως σε ταινίες και λάμψεις που κινείται παιχνιδίζοντας στο περιβάλλον και τα αντικείμενα και δημιουργώντας μια ευχάριστη εντύπωση.

Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι κάθε χρόνο δεν γνωρίζεις με ποιά μορφή ακριβώς θα εμφανιστεί επειδή έχουμε και έκτακτες μορφές που εμφανίζεται όπως οι πύρινες σφαίρες που είδαμε και βιντεοσκοπήσαμε το 1994 πράγμα που δεν είδαμε την επόμενη χρονιά... Εκείνο που είναι σταθερό πάντοτε είναι

α) το ότι ανάβει η ακούμητη κανδήλα πάνω στον Πανάγιο Τάφο του Χριστού και πολλές φορές και όλα τα κανδήλια που βρίσκονται πάνω από την είσοδο του Τάφου.

β) Ανάβουν λαμπάδες του πλήθους μόνες τους, σποραδικά και ακανόνιστα ακόμη και σε μεγάλες αποστάσεις και έξω από το ναό... (αυτό το καταπληκτικό φαινόμενο είχα την τύχη να παρακολουθήσω το Πάσχα του '95, όταν σαν ιερομόναχος έλαβα μέρος στην τελετή του Αγίου φωτός και κρατούσα και ο ίδιος ψηλά τη λαμπάδα. Δεν άναψε όμως η δική μου, αλλά είδα με τα μάτια μου και ρίγησα, άλλες λαμπάδες μέσα στο πλήθος του κόσμου να ανάβουν σποραδικά, αφού για λίγο στην αρχή κάπνιζαν!)

γ) Αστραπές γαλαζόλευκες φωτίζουν τον αέρα για μερικά λεπτά συνέχεια που δημιουργούν ρίγη συγκινήσεως στους προσκυνητές. κορυφή

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Μέσα στο υπόλοιπο πρόγραμμα, ήταν και η επίσκεψη στο Ειδικό Μουσείο της Βίβλου, στα Ιεροσόλυμα.

Το 1947 μια τυχαία αλλά πολύ σπουδαία ανακάλυψη, έφερε στο φως τα σπουδαιότερα ίσως χειρόγραφα της ανθρωπότητας. Χειρόγραφους παπύρους με αυτούσια ολόκληρα κεφάλαια από την Παλαιά Διαθήκη και μάλιστα τον Προφήτη Ησαΐα. Τα Χειρόγραφα αυτά χρονολογήθηκαν από τους ειδικούς αρκετά χρόνια πριν τη γέννηση του Χριστού και γι αυτό φυλάσσονται ως κόρη οφθαλμού σε ειδικό περιβάλλον ενός μουσείου-υποβρυχίου!

Πρόκειται για ένα Εβραϊκό εύρημα αλλά με τεράστια αξία και για το Χριστιανισμό. (περισσότερα για τα χειρόγραφα του Qumran)

Ο λόγος είναι, επειδή υπήρξαν αρκετοί μέχρι τώρα πολέμιοι που υπεστήριζαν ότι οι Χριστιανοί αλλοίωσαν εκ των υστέρων αρκετά χωρία της Π.Δ. για να τα ταιριάζουν σαν προφητείες με την Καινή Διαθήκη. Τώρα τα ευρήματα πείθουν και τον πιο κακόπιστο ότι το κείμενο της Π.Δ. είναι αυθεντικό και ταιριάζει απόλυτα με αυτό που έχουμε και εμείς σήμερα μεταφρασμένο από τους Ο'.

Ο Χριστός δεν ήταν ένας τυχαίος στην ιστορία του ανθρώπινου γένους αλλά ο μοναδικός αναμενόμενος Μεσσίας του Ισραήλ μα και ολόκληρης της ανθρωπότητας.

By fr. Antonios Stylianakis M.D. <http://users.otenet.gr/~styliant/Agiofos.htm>